

İsrail Meclisi'nin Filistinlileri Hedef Alan İdam Cezası Düzenlemesine İlişkin Mektup

Bu mektubu, ulusal insan hakları kurumu, ulusal önleme mekanizması ve eşitlik kurumu olarak faaliyet gösteren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu adına size yazıyorum.

İsrail, Filistin'de insan haklarını, uluslararası hukuku ve insancıl hukuku tarihte benzeri görülmemiş düzeyde ve görülmemiş yöntemlerle ihlal etmeye devam etmektedir. Bu ihlaller ile İsrail, sadece bölgemiz açısından değil global düzeyde de barış ve güvenliğe tehdit oluşturduğunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Gazze'de başta kadınlar ve çocuklar olmak üzere sivilleri, gazetecileri, sağlık ve yardım görevlilerini, din adamlarını hedef gözeterek katleden, Birleşmiş Milletler'e bağlı kurumları yasadışı ilan eden, bu kurumların tesislerini, okul, ibadethane, hastane ve ambulansları hedef alan, insani yardımların bölgeye ulaşmasını engelleyen, yasaklı silahlar kullanan, sivil altyapıyı yok eden ve açlığı bir silah olarak kullanan İsrail'in eylemlerinin "soykırım suçu"nu oluşturduğu; uluslararası hukukçuların, akademisyenlerin, Birleşmiş Milletler (BM) Raportörlerinin ve uluslararası insan hakları kuruluşlarının raporları ile defaatle ortaya konulmuştur. Kurumumuz da 26 Kasım 2024 tarihinde kamuoyuna açıkladığı "Filistin'de İnsan Hakları İhlalleri ve Gazze Soykırım Raporu" ile bu hukuki gerçeği olanca açıklığıyla ortaya koymuştur.

İsrail, cezasızlık ortamından aldığı cesaretle şiddetin ve vahşetin dozunu daha da artırmakta, bu durum hukukun uygulandığı alanı dramatik bir şekilde daraltmakta ve adalet ışığını söndürmeye çalışmaktadır. Daimi Temsilcisi'nin hem de Birleşmiş Milletler çatısı altında Birleşmiş Milletler Şartı'nı kağıt öğütücü ile parçalaması İsrail'in uluslararası hukuka dair yaklaşımını ironik ve açık bir şekilde ortaya koymakta, uluslararası hukuku bağlayıcı olarak görmedikleri en üst düzeyde yöneticileri tarafından cüretkar bir şekilde deklare edilmektedir. Bu durum, uluslararası kamu düzeninin bir parçası olan uluslararası hukuka açık ve pervasız bir saldırı teşkil etmekte ve insanlığın vicdanını derinden yaralamaktadır.

Filistin halkına karşı uyguladığı sistematik insan hakları ihlalleri ile uluslararası topluma meydan okuyan İsrail, ulusal hukuk sisteminde yaptığı değişikliklerle yeni ihlaller için zemin hazırlamaktadır. İnsan haklarını yasal güvenceye kavuşturma, koruma ve geliştirme fonksiyonlarını üstlenmesi gereken yasal enstrümanlar, adeta hukuk dışılığı ve haksızlığın kaynağı haline gelmiştir.

Adil yargılanma hakkından mahrum bir şekilde yargılanan Filistinlilerin alıkonulma esnasında maruz kaldığı işkenceye ve insanlık dışı muameleye dair rapor ve belgelerin sıklıkla ortaya çıktığı bir dönemdeyiz. Uluslararası toplum, işkenceye ve insanlık dışı muamelelere dair bu rapor ve belgelerin oluşturduğu şok etkisini üzerinden henüz atamamışken bu defa da işkence mağduru Filistinlilerin idam edilmesine yönelik yasal düzenleme ile sarsılmıştır.

İnsan haklarına aykırı kararlarına bir yenisini ekleyen İsrail Meclisi'nde (Knesset), yalnızca Filistinlilere uygulanması öngörülen idam cezası düzenlemesi kabul edilmiştir. İsrail açısından soykırım politikasını uygulamanın bir aracı haline gelen “sözde hukuk”, apartheid rejimi için bir kaldıraç vazifesi görmektedir. Filistinlilere karşı uygulanan sistematik ırk ayrımcılığının yeni ve benzersiz bir görünümü olarak ortaya çıkan bu karar, insanlık onuruna yapılmış açık bir saldırı niteliğindedir.

Tüm bu ağır ihlaller son derece ağır sonuçlarıyla birlikte ortada iken İsrail'e karşı halen etkili ve gerekli yaptırımların uygulanmadığı görülmektedir.

Uluslararası insan hakları hukuku ve standartlarının ortaya koymuş olduğu temel normlar çerçevesinde temel görevi insan haklarını korumak ve geliştirmek ve insan hakları alanında uluslararası gelişmeleri izlemek olan Kurumumuz, İsrail'in ırkçı ve hukuksuz uygulamalarına karşı etkili ve kararlı bir uluslararası duruş sergilenmesi amacıyla tüm uluslararası toplumu somut ve etkili adımlar atmaya çağırılmaktadır.

İnsan haklarını korumak için çalışan ulusal insan hakları kurumları ve sivil toplum kuruluşları olarak, bu ihlallerin doğurduğu olumsuz sonuçlara karşı açık ve ivedi bir tavır geliştirme mecburiyeti ile karşı karşıyayız. Bu mecburiyet tarihin bize yüklediği ağır bir sorumluluktur. Gelecek nesillere adil bir düzeni ve barış içinde yaşama imkânı bulunan bir dünyayı miras bırakmak için henüz elimizde fırsat varken harekete geçmeliyiz.

Uluslararası kuruluşlar, insan hakları mekanizmaları, ulusal insan hakları kurumları ve sivil toplum kuruluşları olarak her birimizin bu ağır insan hakları ihlallerini sona erdirmek ve tüm insanlığın güvenliğini sağlamak için önemli sorumluluklarımız bulunmaktadır. Resmi unvanlarımız dışında birer “insan” olarak tüm bireyler bu dönemde sorumluluk taşımakta olup yaşanan ağır insan hakları ihlalleri harekete geçmemiz için bir vesile olarak görülmelidir. Mektubumu, uluslararası toplumu oluşturan önemli insan hakları kurumlarındaki yetkili makamların, karşı karşıya kaldıkları tarifsiz zulümlere rağmen onurlu ve kararlı duruşlarını muhafaza eden Filistinlilerin imdat çağlıklarına sessiz kalmayacağı ümidini taşıdığımı dile getirerek tamamlamak istiyorum.

Saygılarımla,

Muhammet Ecevit CARTİ
Başkan Vekili

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon: +90 312 422 78 00

Faks: +90 312 422 78 99

Web sitesi: www.tihek.gov.tr

E-posta: disiliskiler@tihek.gov.tr